

ויאמר ה' אל אברם, ויאמר פירושו וכבר אמר לו קודם צאתו מאור כשדים ועל פיו יצא, כמו שאמר אני ה' אשר הוצאתיך מאור כשדים (להלן ט"ו ז'), ואפשר שבא אליו הדבור פעם אחרת בחרן. ומה שאמר לך לך, כן הוא מנהג הלשון כמו, וילך לו (שמות י"ח, כ"ז) אלכה לי (ירמיה ה', ה') אשובה לי (במדבר כ"ב, ל"ד) קחו לכם (להלן מ"ה, י"ט) והדומים להם. מארצך. כי קשה לאדם לצאת מארצו אשר גר שם ימים רבים, כל שכן אם נולד שם זהו שאמר וממולדתך, כל שכן שיניח בית אביו ומשפחתו וילך לו אל ארץ לא ידע תמול שלשום זהו שאמר מבית אביך. אל הארץ אשר אראך, ואלו אמר לו אל ארץ כארצך טובה או טובה ממנה לא היה כל כך קשה, אבל אמר אל הארץ אשר אראך ולא ידע הטובה היא אם רעה, וכל זה אמר לו הא-ל להודיע חבתו של אברהם אבינו שכל אלה הדברים קשים לאדם והכל קבל מאהבה לעשות רצון הא-ל: רד"ק

וזפ"ה אמרי נא אחותי את - דהיינו לומר לאחותי, רומז על התורה, למען ייטב לי בעבורך - שיהיה לי הטבה ונחת בעבורך, בשביל שאוכל לקיים התורה. וחיתה נפשי בגללך - גללך נק' פרנסה, לשון גלל זה השן כדאיתא בגמרא (ע' ב"ק ג'.), דהיינו שיש בתורה בחי' נפש ונשמה, ונשמה הוא הפנימיות של התורה, ונגלות התורה נק' נפש, וז"פ למען ייטב לי בעבורך - דהיינו שמי שמשיג פנימיות התורה, רומז על אחותי, לשון אחת, יהיה לו הטבה ונחת רוח. ומפרש הפסוק והולך אעפ"כ למי שמשיג רק הנגלות התורה מ"מ וחיתה נפשי בגללך - יהיה לו גם כן פרנסה: ספר אור לשמים

סיפורי צדיקים

רבינו אמר לחסיד אחד בעת שאומר בורא ניב שפתיים בכוונה בחמימות גם אלם יוכל לדבר. אחרי פטירת רבינו זצ"ל זמן רב, שבת החסיד הנ"ל בכפר והיה מקום נדח ולא היה לו שום ספר ללמוד ובמוצאי שבת קודש אמר ויתן לך בלב נשבר והיה באותו בית ילד אלם וכאשר אמר בורא ניב שפתים התחיל הילד לדבר: ספר אמת ואמונה - קאצק

אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה מאה פעמים ואחד, ומה התועלת אם ישנה עוד פעם אחת, ואמר רבינו שונה פרקו מאה, ויקח את האחד היינו השם יתברך לעזרו, וע"ז תהיה התועלת רבה: ספר אמת ואמונה - קאצק

השנים של אדם מן שלש עשרה עד עשרים, המה כנגד שבעים שנה כל שנה כנגד עשר שנים: ספר אמת ואמונה - קאצק

מאַכן אַ סעודת הודאה

הרה"ק רבי אברהם אלימלך מקאַרלין זי"ע הי"ד האט געזאגט: ביי אונז איז אַ קפידא צו מאכן א סעודת הודאה אויף אַ ישועה. און נישט צו זיין א כפוי טובה. און אין נאמען פון זיין טאטן האט ער געזאגט: מקבל זיין יסורים באהבה קען זיין ביי פראסטע מענטשן אויך. אבער צו דאנקען דעם אייבערשטן פאר דעם גוטס, איז אפילו ביי גרויסע ווינציג דאָ. ביי אונזערע עלטערן געווען,
אין א בריוו שרייבט ער: איין מאל האט דער "בית אהרן" געזאָגט אשר יצר הויך אויפן קול מיטן ניגון פון הלל. און ער האָט געזאָגט "וואָס מיינט איר קינדערלאך, יעדער הייליגער וואָרט דארף מען זאָגן אזוי ווי מען זאָגט הלל"

קום התהלך בארץ. איתא בתשובת משאת בנימין אף דחזקה אינה קונה רק אם נעל גדר ופרץ אולם בדבר שאין לו קנין רק בהילוך הרי זה חזקה ג"כ כיון שאין לו חזקה אחרת. וזהו קום התהלך בארץ פי' בעוה"ז הוי הילוך חזקה אך בעולם העליון הוא בבחינת עומד: ספר תפארת שלמה עה"ת

ואפשר שזה שאמרו במדרש (ב"ר מ"ג, ט') אמר הקב"ה, אתה אמרת אם מחוט, חייך שאני נותן לבניך מצות ציצית כו'. ועד שרוך נעל, חייך שאני נותן לבניך מצות יבמה. דבר אחר אם מחוט זה המשכן, ועד שרוך נעל זה התחשים. דבר אחר אם מחוט זה הקרבנות כו', ועד שרוך נעל אלו פעמי רגלים, כדכתיב (שיר השירים ז', ב') יפו פעמיך בנעלים. ובגמרא סוף פרק כסוי הדם (חולין סוף פ"ח ע"ב) אמר רבא, בשכר שאמר אברהם אם מחוט ועד שרוך נעל, זכו בניו לחוט של תכלת ורצועה של תפילין. הכוונה על דרך דאיתא בילקוט (יתרו רמז רעו עה"פ שמות כ"ד, ז') כל אשר דבר ה' נעשה, כבר נעשה, עיין ביאורו למעלה שכבש אברהם אבינו את הדרך לבניו לילך בעקבותיו, על דרך מעשה אבות ירשו בנים. והוא אמרם פה, שעל ידי שעמד אברהם בנסיון של ממון, כבש הדרך לבניו לעמוד בנסיון של ממונם, לפזר ממונם לשם מצות ציצית ותפילין, ולנעל של חליצה, ולנדבות המשכן והקרבנות, ולעלות לרגל, והוא נכון. ואולי מפני זה חותמין (תפלת שמו"ע) "מגן" אברהם, על שמסר מ'מונו ג'ופו נ'פשו לה', מג"ן ראשי תיבות מ'מון ג'וף נ'פש, וזה (להלן ט"ו, א') אנכי "מגן" לך, והבן: ספר ייטב לב

על התורה ועל העבודה

אחר הדברים האלה היה דבר ה' אל אברם במחזה לאמר אל תירא אברם אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד. ופירש"י שהיה דואג שמא קיבל כל שכרו בעולם הזה, וקשה, ומה בכך הלא אין משמשין את הרב על מנת לקבל פרס. וכן תמוה על אומרו יתברך שכרך הרבה מאד, דזה יורה היתר לשמשו על מנת לקבל פרס:

ונראה לפרש, דבאמת עיקר עבדות הבורא ב"ה הוא שיהא לאדם אהבת השי"ת אהבת ישראל ואהבת התורה, ולא ע"י תעניתים וסגופים. וכפירוש רבינו הבעל שם טוב זצוקללה"ה זי"ע אוילים מדרך פשעם ומעונותיהם יתענו וגו', (תהילים קז, יז) דקאי על הרשעים הנוטים מדרך הטובה שהוא התורה שדרכיה דרכי נועם, ומתחייבים בנפשם ע"י שבאים לידי חולאים ר"ל. וה"ה כשחוזר בתשובה אין זה עיקר עבדות השם ולנחת רוח לו יתברך שיסגף עצמו, אלא שירבה אהבה לו יתברך ואהבת ישראל ואהבת התורה ואמר הבעש"ט זי"ע שהוא בא לעולם להראות שיכולים לבוא למדריגה גדולה בלי תעניתים וסיגופים:

והנה מצינו באברהם אבינו ע"ה שהיו בו ג' אהבות אלו, לאהוב להקב"ה ולישראל ואהבת התורה, והא ראיה שהיה מוכן לשחוט את בנו יחידו שהיה חביב לו כבבת עינו, מגודל אהבת הבורא. וכן מגודל אהבה להקב"ה היה מקרב הבריות תחת כנפי השכינה להורות להם הדרך אשר ילכו. ומבואר בזוהר הקדוש (פרשת אחרי דף עג.) כי קוב"ה ואורייתא וישראל חד הוא, ובודאי היה לו ג"כ אהבת ישראל, ואהבת התורה כי הא בהא תליא:

ואעשך לגוי גדול, אע"פ שאשתך עקרה אני ארפאנה, ובזאת הארץ תלד. ואברכך, אוסיף טובתך בעושר ובנכסים ובכבוד, כמו שאמר ואברם כבד מאד במקנה בכסף ובזהב (להלן יג, ב), ואגדלה שמך, שיהיה שמך נודע בגוים לרוב ברכתך וליושר מעשיך והצלחתך, כמו שקרה לו בדבר ארבעה המלכים שעשה לו שם גדול אז, כי במעט אנשים נצח ארבעה מלכים, ובני חת אמרו לו נשיא אלקים אתה בתוכנו (להלן כ"ג, ו'), וכן אמר לדוד ועשיתי לך שם כשם הגדולים אשר בארץ (דברי הימים א' י"ז, ח'), וזהו מטובת האל לאדם. והיה ברכה, כמו ותהיה צווי במקום תי"ו איתן, וכן עלה ומות בהר (דברים ל"ב, נ'), ואם בין כוכבים שים קנך (עובדיה א', ד') והדומים להם. אמר לו כל כך תהיה ברכתך והצלחתך גדולה עד שתהיה ברכה לאחרים, כי כשיברך אדם בנו יאמר לו הא-ל יברכך כברכת אברהם: רד"ק

אם אקח מכל אשר לך. והשי"ת מקבל תענוג מכל דבר: בית אהרן {בתחילה מאביו הרה"ק ר' אשר מסטאלין זי"ע}

יארצייט דרחל אמינו

ואקברה שם - ולא הולכתיה אפי' לבית לחם להכניסה לארץ וידעתי שיש בלבך עלי אבל דע לך שע"פ הדבור קברתיה שם שתהא לעזרה לבניה כשיגלה אותם נבוזראדן והיו עוברים דרך שם יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים שנא' (ירמיה לא) קול ברמה נשמע וגו' והקב"ה משיבה יש שכר לפעולתך נאם ה' וגו' ושבו בנים לגבולם. רש"י

ומטבע האדם אם ידע שאחד מיוצאי חלציו יהיה גדול במדריגה, יש לו נחת רוח מזה. וכשראה הקב"ה באברהם אבינו ע"ה, שלשה האהבות הנ"ל, וגודל המסירות נפש שיש לו עבור בוראו, גילה לו שיהיה עוד מיוצאי חלציו אשר יהיה בו השלש אהבות אלו, וגם הוא יהיה לו מסירות נפש בשביל טובת ישראל, וזה יהיה משה רבינו ע"ה. ונרמז בראשי תיבות של שכרך הרבה מאד, שהם אותיות משה. וזהו כוונת השי"ת באמרו שכרך הרבה מאד, ולא כוון על שכר גשמי בעוה"ז, או רוחני לעוה"ב. אלא שיצא ממנו איש כזה אשר שמו יהיה משה אשר ידעו ה' פנים אל פנים. וכן מתורצים הדקדוקים הנ"ל, שאברהם אבינו ע"ה דאג שמא קיבל כל שכרו בעוה"ז, ולא יהא עוד מיוצאי חלציו בעוה"ז שיגרום כ"כ נחת רוח להבוית"ש, ואמר לו השי"ת אל תירא שכרך הרבה מאד, כנ"ל: ספר אוהב חסד

...ואצל אברהם אבינו ע"ה כתיב (בראשית י"ז, א') התהלך לפני והיה תמים, כי מאברהם אבינו ע"ה התחילו השני אלפים תורה שהוא היה הראשון שהתחיל להמשיך אור התורה בעולם כמו שאיתא (יומא כ"ח ע"ב) קיים אברהם אבינו ע"ה כל התורה עד שלא ניתנה, וגם היה משעבד את בני דורו להתורה כמו שכתוב (בראשית י"ב, ה') ואת הנפש אשר עשו ותרגם אונקלוס דשעבידו לאורייתא, וזכה לזה על ידי מדת הענוה כמו שאמר (שם י"ח, כ"ז) ואנכי עפר ואפר, וכמרומז בשמו שהוא 'אבר' 'מה' (זוה"ק ח"א ד'.), שהיה עובד את השי"ת בכלות הנפש ובביטול המציאות וכו': ספר מגן אברהם (טריסק) - פ' נח

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025;
chizuk620@gmail.com ברשות ובהדרכת גדולי התורה
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", או שיעור באידיש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally

לזכר עולם יהי' צדיק
הרה"ק רבי אברהם אלימלך מקארלין הי"ד
בהרה"ק ר' ישראל מסטאלין זצוק"ל - נעקד"ה י"ד חשון תש"ג
זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

Seforim of "Al HaTorah Val HoAvodah" years 5769, 5770, 5775, 5778,
And the new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev" [in English]
are now in print, to order call 1-919-459-5858, or 1-844-212-0689